

فرشتگان چارپای نجات

سگ‌ها در اوایل سال ۱۷۵۰ میلادی برای کمک به مجروحان و نجات امروزی، پیوندی از سگ و انسان جستجو و عملیاتی همچون ردیابی، پیدا کردن قربانیان جنایات، بهمین، زلزله و سیل را انجام می‌دهند. حضور ۹ سگ زنده‌یاب در زلزله بم سال ۸۲، استارت تشکیل مرکز سگ‌های زنده‌یاب را در ایران زد و حالا ۸۰ قلاده سگ زنده‌یاب با نژادهای ژرمن شپهرد و لابرادور برای امداد رسانی در حوادث آماده هستند.

ناگفته‌هایی درباره سگ‌های قهرمان ایران

در ایران ضرورت به کارگیری از سگ‌های زنده‌یاب برای نخستین بار پس از وقوع زلزله‌های رودبار، منجیل و بم به وضوح احساس شد؛ از این رو جمعیت هلال احمر نسبت به تشکیل تیم‌هایی با این هدف اقدام کرد.

حضور سگ‌های نجات ایران در زلزله‌های پاکستان و اندونزی و دیگر حوادث رخ داده در ایران مثل زلزله بم، کرمانشاه، ورزقان، حادثه معدن یورت، سقوط هواپیما در رامسر، سیل در الموت قزوین، ریزش مترو در قم، آتش‌سوزی منطقه نقاره‌خانه کیهلویه و بویراحمد و حادثه پلاسکو بیش از پیش اهمیت کار سگ‌های زنده‌یاب برای نجات جان انسان‌ها را نشان داد.

مرکز آنست یا همان «آموزش و نگهداری سگ‌های تجسس» در سال ۱۳۸۲ همزمان با زلزله بم فعالیتش را با ۹ قلاده سگ آغاز کرد و توانست در اولین حضور جدی خود در زلزله بم ۶۷ نفر را زنده نجات دهد؛ کاری که هیچ یک از کشورهای آمریکایی و اروپایی حاضر در زلزله بم نتوانستند انجام دهند.

۹ سگ و ۹ مریبی ایرانی، متجی ۶۷ زنده در بم

کرونی، جری، جیمی، رکسی، سننتو، جو، جکی، پیترو و سزار اولین سگ‌های زنده‌یابی هستند که به همراه مربیانشان توانستند در زلزله بم ۶۷ زنده را از زیر آوار نجات دهند و اجساد بسیاری را هم از زیر آوار پیدا کردند. کرونی، تنها سگی بود که در زلزله بم ۱۳ نفر را زنده از زیر آوار نجات داد.

پس از زلزله بم به مرور واحدهای آنست در دیگر نقاط ایران هم تشکیل شد. آذربایجان شرقی و غربی، گیلان، مازندران، سنندج، کردستان، بندرعباس، شیراز و اصفهان از اولین استان‌هایی بودند که از سگ‌های زنده‌یاب در حوادث کمک گرفتند.

دومان، اولین سگی بود که در عملیات کوه‌های الوند به همراه یاشار شادپور مریب‌اش، راپل انجام داد و همچنین توانست یک نفر را در زلزله ورزقان زنده از زیر آوار نجات دهد.

دومان، سگ قهرمانی بود که ۲۵ فروردین ۹۵ از دنیا رفت و حالا باتیس جایگزین او برای یاشار شده است. باتیس از نژاد ژرمن شپرد است اما فقط زبان ترکی می‌فهمد و مریب‌اش با او ترکی صحبت می‌کند.

حضور ۳۰ قلاده سگ زنده‌یاب در زلزله کرمانشاه

الکس ۹ ساله، سگ باتجربه استان ایلام است که در زلزله کرمانشاه توانست یک مادر و فرزند را زنده از زیر آوار نجات دهد و در همین عملیات خودش هم مصدوم شد.

الکس به همراه تیتو، باتیس، پاشا، جانتاپ، وایپر، شارون، جیمی، آسو، شپیر، رینو، فیدو، مارشال، مکسس، جیمی، مسی، سزار، کایلو، لیون، تام، سننتو، بالتی، لیدو و لادو از استان‌های ایلام، آذربایجان شرقی و غربی، همدان، کردستان، کرمانشاه، قم، قزوین، زنجان، چهارمحال و بختیاری، اصفهان و ۶ سگ سازمان امدادونجات همگی در زلزله کرمانشاه حضور داشتند و علاوه بر نجات ۶ نفر توانستند به پیدا کردن ۱۸ جسد از زیر آوار نیز کمک کنند.

سگ‌های زنده‌یاب ایرانی، اجتماعی هستند

جمعیت هلال احمر ایران یک تفاهم‌نامه همکاری‌های مشترک در خصوص آموزش و نگهداری سگ‌های زنده‌یاب با صلیب سرخ آلمان دارد که در اجرای این تفاهم‌نامه تمام شیوه آموزش‌های اجرا شده برای تربیت سگ‌های زنده‌یاب از جمله مهارت‌های ارتباط با مصدوم، آشنایی با موانع، فرمانبرداری و اجتماعی شدن این سگ‌ها طبق روش‌های مرسوم در اروپا و مطابق با استانداردها به صورت دقیق رعایت می‌شود و به منظور هماهنگی بیشتر با سایر استان‌ها نیز هفته‌ای یک بار تمرین مشترکی با آنها برگزار می‌شود تا استان‌های معین بتوانند در مواقع بروز حوادث طبیعی، غیرطبیعی و انسان‌ساخت از این سگ‌ها استفاده کنند.

و پلاسکو ...

«سگ زنده‌یاب ۲۰۰ میلیون تومانی حادثه پلاسکو زنده است»، «سگ قهرمان ملی ایرانی؛ تیدا سگ ۳ ساله زنده‌یاب که بعد از چندین عملیات تجسس دچار سوختگی شد»، «تیدا سگ ۳ ساله زنده‌یاب پلیس است که از نخستین ساعات وقوع حادثه پلاسکو همراه تیم‌های امدادی است». اخبار کذبی که در حین عملیات امدادونجات در حادثه پلاسکو دایم شنیده می‌شد و احساسات مردم را برمی‌انگیخت، اخباری مبنی بر وجود سگی که اصلاً در محل حادثه وجود نداشت و حادثه پلاسکو تنها زمینه‌ای برای فروش این سگ با قیمت گزاف شده بود که گاهی در خبرها این سگ را متعلق به هلال احمر می‌دانستند و گاهی انتساب می‌دادند به پلیس. جالب است بدانید در حادثه‌ای که به حضور سگ‌های زنده‌یاب نیاز باشد، مرکز آنست جمعیت هلال احمر به‌عنوان متولی اصلی جست‌وجوی حادثه‌دیدگان حضور دارد. به همین دلیل در ۴ روز ابتدایی حادثه پلاسکو هم ۱۴ قلاده سگ، شامل ۸ تیم از تهران و ۶ تیم از پشتیبانی و استان البرز برای امداد رسانی حضور داشتند.

بازیگری سگ‌های زنده‌یاب در پروژه‌های سینمایی

بربری، سگ آموزش دیده هلال احمر گیلان است که در فیلم سینمایی «کاتی و ستاره» به کارگردانی رضا مجلسی بازی کرده است؛ فیلمی با فضایی فانتزی که بخش زیادی از آن در شمال ایران فیلمبرداری شده و به جشنواره بین‌المللی فیلم کلکته و داکا هم راه یافته است.

وایپر، سگ معروف کرمانشاه

وایپر، سگی است که عکسش در حین دلداری دادن به کودکان زلزله‌زده کرمانشاه معروف شد. او به همراه شارون سگ‌های استان همدان هستند که سابقه حضور در عملیات سقوط بهمین در پیست اسکی، سیل راور کرمان، زلزله ورزقان و کرمانشاه را هم دارند.

فعالیت‌های بین‌المللی سگ‌های زنده‌یاب ایران

یک سال بعد از زلزله بم، تیم سگ‌های زنده‌یاب هلال احمر ایران برای امداد رسانی به زلزله‌زدگان اندونزی به این کشور اعزام شدند و در سال ۸۴ به یاری حادثه‌دیدگان زلزله پاکستان رفتند و موفق به شناسایی یک فرد زنده از زیر آوار شدند.

در همین سال یعنی در سال ۲۰۰۵ اولین بار مربیان آلمانی برای آموزش سگ‌های زنده‌یاب به ایران آمدند. روند آموزش با حضور مایکل کیلو، مربی آلمانی تا سال ۲۰۰۷ ادامه داشت تا اینکه دو مربی ایرانی، بدون سگ برای گذراندن دوره آموزشی سرمربی‌گری به مدت یک ماه به آلمان رفتند و در نهایت در سال ۲۰۱۴ پس از ارزیابی تیم سگ‌های زنده‌یاب توسط مارک هافمن از صلیب سرخ در اصفهان، تصمیم به برگزاری دو دوره حرفه‌ای در ساوه و شهریار گرفته شد. به این ترتیب با برگزاری دو دوره در آلمان و دو دوره در ایران، آخرین تمرین مشترک ایران و آلمان با حضور ۴ سگ آلمانی و مربیانشان در آذرماه سال ۹۷ انجام شد. پیش از این فقط یک بار، هافمن در سال ۲۰۰۷ سگ زنده‌یاب خود را به ایران آورده بود. این نقطه آغازی بود تا ژرمن‌شپهردهای ایران، آموزش‌های بین‌المللی را از سوی صلیب سرخ آلمان فرا بگیرند و هنوز هم این آموزش‌ها ادامه داشته باشد.

رکورذنی سگ زنده‌یاب هلال احمر در جنگ اخیر

میان گاهی با صحنه‌های شیرینی هم روبه‌رو شدند. می‌گویند: در یکی از ماموریت‌ها در یک پارکینگ ۸ نفر زیر آوار مانده بودند و شرایط آوار طوری بود که کسی نمی‌توانست وارد شود، اما لئو وارد شد و جای چند نفر را نشان داد که توانستیم یک نفر را که هنوز زنده بود بیرون بیاوریم. ۴ ساعت بعد در همین آوار، جای یک دختر ۲۵ ساله به نام ملیکا را نشان داد که بعد از ۵ ساعت آوار برداری، توانستیم او را نیز زنده بیرون بیاوریم.

سال پیش زمانی که شیرخوار بود، در باغی او را پیدا کردم و برای نجات آموزش دادم. وی ادامه می‌دهد: از ابتدای جنگ با این سگ از مشهد به تهران اعزام شدیم و تا کنون در ۲۰ عملیات سنگین شرکت کرده‌ایم. لئو توانست در یکی از ماموریت‌های پیچیده، ۶ نفر را زیر آوار شناسایی کند که ۴ نفر آنها زنده از زیر آوار بیرون آورده شدند. عیدی در این باره می‌گوید: در این حادثه حدود ۵ ساختمان مسکونی ۵،۶ طبقه در

رکس‌های ایرانی!

رکس، پرطرفدارترین اسم در میان سگ‌های زنده‌یاب ایرانی است. در حال حاضر ۵ سگ با نام رکس به عنوان سگ زنده‌یاب در ایران وجود دارد که جالب است بدانید رکس آذربایجان غربی، بزرگ‌ترین سگ زنده‌یاب ایران و ۵/۲ ساله است و حدود ۱۵ عملیات با دوستش «جانتاپ» انجام داده است.

حضور سگ‌های زنده‌یاب در آوار

جکی، سگ ۶ ساله زنده‌یابی است که کمی ظاهرش با دیگر ژرمن‌شپهردها فرق دارد و بیشترین آمار حضور در حوادث کوهستان و ریزش آوار را از سال ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۷ داشته است؛ سگی سیه‌چرده که در ۱۰ حادثه کوهستان و ۱۷ حادثه ریزش آوار با دوستانش مایلی، لیزا و هیرو در استان خراسان جنوبی شرکت کرده است.

سزار و کایلو، سگ‌های استان زنجان هم علاوه بر شرکت در عملیات امدادونجات سیل آذرشهر و الموت قزوین، حضور در عملیات ساحلی را هم در کارنامه خود دارند.

لاپر ادور، نژاد جدید سگ‌های زنده‌یاب در ایران

حالا دیگر نژاد سگ‌های زنده‌یاب ایرانی تنها محدود به ژرمن شپرد نمی‌شود و نژاد لابرادور که یکی از باهوش‌ترین نژادها در میان سگ‌ها به حساب می‌آید هم برای زنده‌یابی در ایران استفاده می‌شود. لیلی، شاینی و لادو سه سگ از نژاد لابرادور هستند که الان آماده زنده‌یابی در حوادث هستند.

انجام سالانه ۱۰۰ عملیات توسط سگ‌های زنده‌یاب

سالانه به طور متوسط ۱۰۰ عملیات نجات از سوی سگ‌های زنده‌یاب و ردیاب برای نجات افراد گرفتار در انواع حوادث و سوانح در ایران انجام می‌شود و در حوادث خارج از کشور نیز حسب نیاز از وجود این سگ‌ها استفاده خواهد شد. به طور کلی از ابتدای سال ۹۲ تا ۲۹ دی‌ماه سال ۹۷، مرکز آنست سازمان امدادونجات هلال احمر بیش از ۸۰۰ عملیات که شامل حوادث و مانورهای می‌شود را انجام داده است.

هم‌اکنون در ایران ۸۰ قلاده سگ زنده‌یاب در هلال احمر در مواقع حوادث بکارگیری می‌شوند که از این تعداد هر یک از ۳۱ استان ایران یک، دو یا سه قلاده سگ (در مجموع ۶۲ قلاده)، استان تهران ۸ قلاده سگ و سازمان امداد و نجات جمعیت هلال احمر نیز به عنوان پشتیبان‌کننده عملیات سایر استان‌ها ۱۰ قلاده سگ دارند که هر یک با مربی خاص خود کار می‌کنند.

چیکو، جیبسی، شادو، لیلی، شاینی و دیسکی سگ‌هایی هستند که در مرکز آنست نگهداری می‌شوند و پیترو، سننتو، تورا، گورا، ماسکی، آلنز، فیدل و سزار سگ‌های زنده‌یاب هلال احمر استان تهران هستند.

سگ زنده‌یاب هلال احمر که از روزهای اول جنگ به همراه مریب‌اش پاهای امدادگران در عملیات‌های زیادی شرکت کرده است، تاکنون باعث نجات ۸نفر از زیر آوار شده است.

امین عیدی، کارشناس امداد و نجات که ۲۱ سال است در اداره نگهداری سگ‌های تجسس جمعیت هلال احمر مشهد مشغول به کار است، می‌گوید: لئو، سگی با نژاد دورگ ژرمن و فرانسوی است که ۲